

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Nærings- og Fiskeridepartementet

postmottak@nfd.dep.no

Vår ref: fag-fisk-øf20

Deres ref: 19/7110-2

Hvalstad, den: 19.02.2020

Forslag til endring av regler for turistfiske – høringsinnspill NJFF

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høring fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) av 6. januar 2020 om forslag til endring av regler for turistfiske (deres ref. 19/7110-2). Viser også til avtale om utsatt høringsfrist.

Nærings- og fiskeridepartementet ber i høringsforslaget om innspill på:

1. Bør utførselskvoten begrenses til at en kun har adgang til å ta med seg fisk ut av landet dersom man har fisket hos en registrert turistfiskevirksomhet, og bør utførselskvoten endres fra en periode på 7 kalenderdager til å kun gjelde én gang årlig.
2. Bør utførselskvoten endres fra å tillate utførsel av fiskefilet til å kun tillate å ta med 20 kg hel fisk (sløyd og hodekappet).
3. Bør en skjerpe informasjonsplikten hos turistfiskevirksomheter til å informere om regelverket, herunder kravet til fangstrapportering. Det bes også om innspill på om antall arter som skal rapporteres på bør utvides, og om fangstrapporteringen skal skje mer fortløpende enn i dag (i dag er det krav til rapportering 1 gang pr måned).
4. Om det finnes måter for forvaltningen å kunne tilrettelegge for ytterligere bruk av restråstoff fra turistfiskevirksomheter.
5. Om det er ønskelig at det etableres en fremtidig tillatelsesordning for turistfiskevirksomheter, og hvorvidt det bør gjøres en lovendring for å kunne stille vilkår om tillatelse.

NJFF representerer i denne sammenheng sportsfiskeren, enten de utøver sitt fiske helt privat, ut fra en campingplass eller på en registrert turistfiskebedrift. Forslagene vil opplagt kunne ha negative effekter for turistfiskerier, men næringsmessige effekter ønsker ikke NJFF å mene noe om i denne høringen. Punkt nr. 5 kommenteres derfor ikke.

Generelt

Sportsfiske er en viktig aktivitet i Norge – både for de som bor i landet og de som kommer hit på besøk enten de sportsfisketurister, eller kun har med fiskestang i tilfelle tid og anledning til fiske byr seg.

Både det organiserte og uorganiserte turistfisket etter saltvannsfisk bidrar uomtvistelig med store verdier langs kysten. Hvor store vet vi egentlig ikke, men allerede i 2015 ble det antydning at omsetningen kun fra de dedikerte fisketuristene nærmet seg en milliard kroner

(<https://forskning.no/verdikjeden-fisk-hav-og-fiske/vi-tjener-gode-penger-pa-fisketuristene/500889>)

Da var ikke eventuelle ringvirkninger tatt med. Tallet er i tillegg begrenset til det rendyrkede turistfisket, og utgjør således kun en begrenset del av verdiskapingen knyttet til sports- og fritidsfiske.

Det generelle sportsfisket etter ferskvannsfisk genererer eksempelvis en omsetning på 3.36 mrd kroner, og en verdiskaping (inkludert ringvirkninger) på i overkant av 1.5 mrd kroner (NINA-Rapport 1605 «Jegernes og fiskernes forbruk av varer og tjenester i Norge i 2018»). Siden vi vet at vesentlig flere fisker i sjøen sammenlignet med ferskvann, samt at en høy andel tilreisende turister fisker i sjøen, så er trolig verdiskapingen langt høyere der.

Det betydelige omfanget av turistfisket, og det faktum at næringsvirksomheten baserer seg på allmenningens begrensede ressurser, gjør at NJFF mener det er behov for å regulere virksomheten slik at en unngår å ende i en allmenningens tragedie. NJFF mener likevel generelt sett at NFDs forslag går for langt. Vi mener NFD i iveren etter å redusere omfanget av ulovlig utførsel av fisk foreslår å påføre både den norske befolkningen og tilreisende sportsfiskere unødvendig strenge regler.

Gjeldende regler

I dag er gjeldende regler at en kan utføre 10 kilo fisk/fiskevarer fra eget fiske, men 20 kilo dersom en har fisket i regi av en registrert turistfiskevirksomhet. Denne begrensningen gjelder både nordmenn og utlendinger som reiser ut av Norge.

Utførselskvoten gjelder for sju dager.

Det er imidlertid noen unntak fra regelen. Ferskvannsfisk (inkludert anadrom laksefisk) omfattes for eksempel ikke, og en kan også kjøpe fisk fra næringsdrivende i Norge eller fra fiskefartøy registrert i

Fiskeridirektoratets merkeregister. En må i så fall ha bevis for dette kjøpet. Eneste begrensning er at dette kun er tollfritt opp til 5000 kroner.

Ferskvannsfisk omfattes ikke av utførselsbegrensningene. En kan derfor etter dagens regelverk ha med seg langt mer enn 10/20 kilo selvfanger fisk ut av landet dersom det overskytende ikke er saltvannsarter. Uttaket av ferskvannsfisk kan i enkelte tilfeller være mer bestandsmessig utfordrende enn saltvannsfisk, men pt er det primært en utfordring knyttet til grensekontroll.

Uansett er de gjeldende reglene for utførsel fra registrerte turistfiskebedrifter nokså generøse, med unntak av at de ikke lenger inkluderer troféfisk. Selv om ferskvannsfisk ligger under et annet departement, mener NJFF en bør vurdere en samkjøring mellom NFD og Klima og Miljødepartementet mht reglene for utførsel av selvfanger fisk.

Punkt 1 – begrensninger mht hvem som kan utføre selvfanger fisk

NJFF ber NFD om å skrinlegge forslaget om å kun tillate utførsel for de som har fisket ut fra registrert turistfiskevirksomhet.

NJFF mener som nevnt at det er riktig å ha begrensninger mht utførsel av selvfanger fisk. Å sette denne grensen til null for «folk flest» mener vi likevel vil ramme svært negativt i forhold til den eventuelle gevinsten en oppnår mht å redusere smugling av fisk.

De som smugler – enten det er fisk eller andre varer, er godt kjent med at det de gjør er ulovlig. Det gjelder i særdeleshet de som smugler langt over lovlige mengder. Disse vil neppe redusere sin aktivitet som følge av at en forbyr Medelsvensson å ta med seg noen seifileter hjem fra bobilturen i Norge, eller fordi Kari Nordmann forbys å ta med tilsvarende når de skal besøke sine finske venner. En må ikke havne i en situasjon hvor en i iveren etter å ta en lovløs minoritet, straffer den store lovlige majoriteten. Tall antyder også at de ivrigste turistfiskerne benytter seg av tilrettelagte virksomheter. Spørsmålet er hvor stor effekt en slik innstramning vil få, ut over å oppleves som svært urimelig for de som rammes av den. NJFF ønsker i så måte å vise til innspill til NFDs høring fra Trond Loge (lagt inn 20. januar d.å.).

NJFF synes Loge reflekterer og argumenterer godt, særlig rundt urimeligheter som vil oppstå ved at en forbyr all utførsel av selvfanger saltvannsfisk for alle som ikke fisker ut fra registrerte turistfiskebedrifter. I tillegg til nordmenn på vei til naboland, omfatter dette potensielt majoriteten av utenlandske campingturister som tilbringer ferien langs kysten.

Punkt 2 - om å kun tillatt å utføre sløyet og hodekappet fisk, og Punkt 4 om håndtering av avskjær

Forslaget om å ikke tillate utførsel av filetert fisk, men kun hodekappet og sløyet fisk virker lite hensiktsmessig. Småvokste arter som makrell og mindre individer av f.eks. sei kan egne seg med hensyn til å fryse hel, men individer på mange kilo er svært lite egnet til dette, og vil resultere i svært dårlig utnyttelse av den fangede fisken.

NJFFs erfaring er i tillegg at selve sløyningen for mange er en svært viktig del av fiskeopplevelsen. Det skyldes nok også at dette er et svært viktig element mht å ivareta kvaliteten på fangsten fram til et framtidig måltid.

Det bildet som tegnes av at sportsfiskerne tilsynelatende er helt uten evner til å filetere fisk stemmer heller ikke. At det kan være forbedringspotensial mht å håndtere avskjær er opplagt, men det mener vi må la seg løse på annet vis enn å lage et regelverk som synes å virke mot sin hensikt.

Riktig nok har en i det kommersielle fisket ordninger som i større grad ivaretar avskjær, men vår erfaring er at kvaliteten på fileteringen varierer mye også der. Særlig maskinbehandlet fisk framstår ofte som slurvete filetert, noe omregningsfaktorene også antyder. Dersom turistene tvinges til å gjennomføre fileteringen i hjemlandet vil det uansett resultere i at en må tine hele fangsten, for så å filetere den og deretter fryse den igjen. Kvaliteten på fisken blir sterkt forringet, men mengden avskjær blir den samme.

Med hensyn til avskjær, vil det nok variere hvor stor utfordring dette er – såfremt fisken er tilfredsstillende filetert. Det kan likevel være fornuftig å vurdere ordninger for avhending av avskjæret på lokaliteter hvor det kan være utfordringer mht å kvitte seg med det på en måte folk flest gjør langs kysten («krabbemat»).

NJFF støtter endringen i forskriften mht informasjon (§ 4 i forskrift om turistfiskevirksomhet). NJFF anbefaler i tillegg at NFD gir i oppdrag å utforme godt informasjons- og veiledningsmaterieell mht skikk og bruk, muligheter og begrensinger, bevaring av fangst og avskjær m.m.

Denne informasjonen må være lett tilgjengelig på alle relevante språk. I tillegg må det for turistfiskevirksomheter være klare retningslinjer som blant annet sier noe om hva som forventes mht opplæring av kundene, herunder instruksjon i filetering av fisk og håndtering av avfall.

Punkt 3 - om skjerping av informasjonsplikten hos turistfiskevirksomheter, og om antall arter som skal rapporteres på bør utvides, og om fangstrapporteringen skal skje mer fortløpende

Det er i dag pålegg om rapportering fra de registrerte fisketurismebedriftene. Klargjøring av denne plikten er sikkert formålstjenlig.

Den gangen disse reglene ble forskriftsfestet mente NJFF at rapporteringen fra virksomheten til fiskeridirektoratet måtte omfatte alle arter og være basert på vekt av usløyet fisk. NJFF mener

fortsatt at alle arter bør inkluderes. Dersom en får fisk en ikke vet hvilken art den tilhører, kan en lage kategorier slik som; «flatfisk», annen «torskefisk» e.l..

NJFF har ingen innspill til hvor hyppig rapporteringen bør skje såfremt det rapporteres etter reglene. For androme laksefisk rapporteres det for et utvalg elver midt i sesong (for midtsesongevaluering) og for alle etter sesongen, og det fungerer tilfredsstillende mht forvaltning av artene. Hyppigere rapportering enn månedlig vil neppe øke verdien av rapportene såfremt rapporteringen som gjøres månedlig faktisk gjøres riktig. Hvilke konsekvenser endret intervall mellom rapportering vil få for virksomhetene overlater vi til disse å mene noe kvalifisert om.

Konklusjoner

- Reglene for utførsel av selvfanger fisk og fiskevarer av selvfanger fisk bør ikke endres.
- Det frarådes å begrense utførsel av selvfanger fisk til å kun omfatte hel sløyd og hodekappet fisk.
- For å fremme best mulig utnyttelse av hele fisken, iverksetter departementet informasjons- og veiledningstiltak rettet mot både norske og utenlandske fritidsfiskere.
- Rapporteringen fra registrerte anlegg bør inneholde rund vekt på fisken og alle arter.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Øyvind Fjeldseth
Fiskekonsulent